

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 696 del 24/03/2021

Traduzione in cimbro

Stòrege provintziàl foto arkìf: dise di naüng bestimmung

Dar stòrege provintziàl foto arkìf, zuargètt dar Sovraintendéntz vor di kulturàl sachandarn, iz a gántz a groazar haltar vo mearar baz an mildjù un an halm foto, auzgetoalt in 53 font boda gian von djardar achthundart sin haüt zo tage, pitt pildar vo hundartar autör boda hám gëtt daz soi zo schraiba di stòrdja vodar fotografia in Trentino, zbisnen disan, dar Giovanni Battista Unterveger, di prüadar Pedrotti un Flavio Faganello. 'Z soinz pildar zuargelekk sin von djar Zbuantzehk pinn zil zuarzohalta bazta ågeat dar vüarom un dena vil gekhreschart in di lestn djardar ankunto azta soin khent ågenump mearare groaze arkìf un såmmelung, ditza nà in naüng gesetz un in interèss boda iz khent hèrta mearar in dise djar vor da stòrege fotografia azpe kultùral sachan. D'akòndo pinn strategesche Plán vürzovüara di fotografia in Beleschlånt, da provintziàl Djunta, nà in sèll boda hatt khött dar asesór vor di schual, di universitét un kultùr, Mirko Bisesti hatt ågenump di naüng bestimmung zo maga zoang in laüt disan schatz darzuar soinda o khent detzidart di naüng regln baz z'ala un di naüng rècht zo maga düppeln disan matardjal. Alle dise naüge regln soin khent gezoaget atz 19 von lentz von asesór Mirko Bisesti, von verantwortlich Franco Marzatico, von dirèktor von Åmt vor di stòrege-kulturàl sachandarn Luca Gabrielli un vodar funzionardja vodar sovraintendéntz Katia Malatesta, regln boda hám in zil zo macha allz mearar ainfach un zo macha khennen pezzar un zuargian destrar in arkìf, boda mocht khemmen gehaltet, nèt lai azpe an istitut boda haltet da kunt di sachandarn, ma übarhaup an zentrum boda helft zo macha khennen 'z gebizza.

“Dar zil – hatta khött dar asesór vor di kultùr – iz dar sèll zo macha khennen disan groaz schatz vo foto, machan azta di laüt mang zuargian, un gem mearar vèrt disan bichtegi arkìf boda innhaltet tausankhtar un tausankhtar foto, machante az saibe herta mearar an strumént zo gedenkha bazta iz gest, un darzuar machan krescharn un nemmen toal in sachandarn”.

Dar stòrege provintziàl foto arkìf, zuargètt dar Sovraintendéntz vor di kulturàl sachandarn, iz a gántz a groazar haltar vo mearar baz an mildjù un an halm foto, auzgetoalt in 53 font boda gian von djardar achthundart sin haüt zo tage, pitt pildar vo hundartar autör boda hám gëtt daz soi zo schraiba di stòrdja vodar fotografia in Trentino, zbisnen disan, dar Giovanni Battista Unterveger, di prüadar Pedrotti un Flavio Faganello. 'Z soinz pildar zuargelekk sin von djar Zbuantzehk pinn zil zuarzohalta bazta ågeat dar vüarom un dena vil gekhreschart in di lestn djardar ankunto azta soin khent ågenump mearare groaze arkìf un såmmelung, ditza nà in naüng gesetz un in interèss boda iz khent hèrta mearar in dise djar vor da stòrege

fotografia azpe kultùral sachan. D'akòndo pinn strategesche Plán vürzovüara di fotografia in Beleschlånt, da provintziàl Djunta, nà in sèll boda hatt khött dar asesór vor di schual, di universitét un kultùr, Mirko Bisesti hatt ågenump di naüng bestimmung zo maga zoang in laüt disan schatz darzuar soinda o khent detzidart di naüng regln baz z'ala un di naüng rècht zo maga düppln disan matardjal. Alle dise naüge regln soin khent gezoaget atz 19 von lentz von asesór Mirko Bisesti, von verantwortlich Franco Marzatico, von dirèktor von Åmt vor di stòrege-kulturàl sachandarn Luca Gabrielli un vodar funzionardja vodar sovraintendéntz Katia Malatesta, regln boda hám in zil zo macha allz mearar ainfach un zo macha khennen pezzar un zuargian destrar in arkìf, boda mocht khemmen gehaltet, nèt lai azpe an istitut boda haltet da kunt di sachandarn, ma überhaup an zentrum boda helft zo macha khennen 'z gebizza. “**Dar zil –hatta khött dar asesór vor di kultùr – iz dar sèll zo macha khennen disan groaz schatz vo foto, machan azta di laüt mang zuargian, un gem mearar vèrt disan bichtege arkìf boda innhaltet tausankhtar un tausankhtar foto, machante az saibe herta mearar an strumént zo gedenkha bazta iz gest, un darzuar machan krescharn un nemmen toal in sachandarn”.**

Di Provìntz durch disan bege nimp garade toal afte rede bia ma mage nützan frai di pildar von kultùr schatz. Di naüng bestimmung, defàtte, khön hoatar ke di Provintziàl Sovraintendéntz mage lazzan nützan di pildar boda soin zuargehaltet in foto Arkìf durch frai litzentze.

Dise bèkslom mindarn ploazez di tariffan zo maga nützan dise pildar un zo magase düppln, haltante kunt ke est makmaz tüan pinn naüng tèknolodjie, un lekk vür zo maga vortnemmen alle di rècht azza khemmatn genützt vor kulturàln odar bizzschaft zil, un z'zala gántz bintsche azzatn khemmen genützt vor komertzièlln ziln o.

Dar provedimént nimp å daz sèll boda in di vorgånnatn djar hatt getrakk a livèll natzionàl zo bèksla in kòditze gehoazt "Codice dei beni culturali e del paesaggio", boda gitt gántz bintsche sprentz zo maga nützan un auzzogeba di pildar in akòrd pinn hèrtzliche kulturàl khempf boda iz khennt vürgetrakk von laüt von movimént "Fotografie libere per i beni culturali. Dar tèma zo lazza nützan frai di pildar azpe eppaz boda mage gem a guata hilfe dar kultùr arbat gelekk drinn in plàn boda khint khött Recovery Plan iz haüt mearar baz nia aktuèll. Da didjital rivoluziong, di naüng teknolodjie un di naüng media hám starch gebèkslt bia zo macha un bia auzzogeba di fotografia, ditza hatt gebèkslt bia ma komportartze un bia ma sekse, saiz anialglaz sèlbart saiz azpe khnopf laüt un geat pittnåndar pittar kultùr vodar offegen bizzschaft un pinn OpenAaccess in kulturàl schatz; vor ditza dar provintziàl stòrege foto Arkìf lekkse in linea pinn internazionalegen pestn pratike boda gian zuar in nützan hèrta mearar frai, in toaln pitt alln un machan bizzan in mearar laüt boma mage, allz da sèll boma hatt, boma boatz un boma tüat, nèt lai zbisnen studjös vodar gántzan bëlt, ma pitt alln in pürgar un ditza khint guat o vor di kulturàl un kreatif firme, vil vert augelekk vo djunge.

An earsta sichra esperientz zo lazza nützan frai di pildar von Arkìf iz sa drå zo khemma gemacht, pittar mittarbat zbisnen Sovrintendèntz un provintziàl prèss Åmt: dòpo simmhundart djar sidar azta iz gestorbet Dante Alighieri, barta khemmen gemacht vor imen a virtuàl auzlegom boda bart zoang in monumént boden hatt gemacht di statt vo Tria abegenump vo mearare fotògrafe.

Skèda

Dar provintziàl storege foto Arkìf haüt roatet mearar baz **an mildjù un an halm** pildar, di mearastn vo disan gian å **in Trentino**, soine auzseng stòresch, umbèlteg, vèlteg, antropologesch, sotziàl ekonomisch, kulturàl un von lem vo alle tage; darzuar in sovl pildar boda zoang in **kulturàl schatz** vodar Provìntz soinda di profesionàln arkìf vo trentinar un nèt trentinar fotògrafe boda soin khent geschenkht vo istituzionen un andre emtar, sàmmelung vo fotografian un kartolìn. Dar schatz iz gemacht pitt font vodar autonóme Provìntz vo Tria un andre font boda soin gest vo andre laüt. Allar dar matardjal iz getoalt in **53 font** boda innhaltn mearare sachandarn: vo kompakte sàmmelung vo bintsche tòkkn, azpe di fotografian boda ågian di arbat vo spionaggio afte trentinar pèrng boda hatt gemacht dar Giuseppe Colpi, sin atz profesionàln arkif vo fotògrafe un famildje azpe dar studio Bosetti (294.000 tòkkn) dar arkif von priuadar Pedrotti (115.000 foto) von Flavio Faganello un von Rodolfo Rensi (poade vo mearar baz 400.000) von fotògrafo Luciano Eccher (130.000

tòkkn) drinn soinda o tausankhtar stòrege foto bosa hám sèlbart gesåmmlt. Zbisnen in såmmelung vo kartolìn, bichte izta da sèll zuargelekk von Roberto Mazzalai ummana von groazarstn un von pestn vor in Trentino pitt mearar baz 16.000 tòkkn gedrukht von hundartar lokàln editör un von bichtegarstn firme.

Zo bizzasan mearar makma gian afte wwebsait:

<https://www.cultura.trentino.it/Archivio-fotografico-storico>

kontàtte: afs@provincia.tn.it

Alle di pildar da gekhluppet soin zuargett pitt litzentz Creative Commons [CC BY-NC](#)

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Magnifica Comunità degli Altipiani Cimbri)

(cdt)